

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U100389

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полякова Ірина Олексіївна

2. Poliakova Iryna Oleksiivna

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-07-2020

Спеціальність за освітою: агрохімія і ґрунтознавство

Місце роботи здобувача: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.353.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Інститут зернових культур

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, 14, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.37, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Теоретичні основи створення високопродуктивних сортів льону олійного в умовах Степу України
2. Theoretical basis for creation of high yield varieties of oil-seed flax in Ukrainian Steppe conditions

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: параметри моделі сорту культури, методи створення вихідного матеріалу, удосконалення селекційного процесу, особливості прояву та успадкування маркерних ознак, розширення генетичних ресурсів льону, селекційна цінність диких видів льону. Методи: загальнонаукові, польові, лабораторні, біохімічні, електрофорез, генетичний аналіз, статистичні. Результати: Створено і внесено до Держреєстру України сім високоврожайних сортів льону олійного (Золотистий, Ківіка, Водограй, Світлозір, Патрицій, Вогні Дніпрогесу, Запорізький богатир) різних напрямів використання та один сорт льону декоративного (Вогник). У Національному центрі генетичних ресурсів рослин України (НЦГРРУ) зареєстровано сім зразків льону та дві колекції генофонду рослин «Робоча ознакова колекція генофонду льону олійного за елементами продуктивності», що містить 108 зразків та «Спеціальна ознакова колекція генофонду льону за білковими маркерами», яка нараховує 22 зразки. Впроваджено в селекційний процес три

патенти: спосіб електрофоретичного розподілення запасних білків насіння льону, спосіб оцінки та прогнозування продуктивності рослин, спосіб визначення морфології пластидного апарату рослин. Новизна: визначено шляхи підвищення ефективності роботи з льоном олійним. Створено модель перспективного сорту льону олійного для Степу України з одинадцяти інтегральних показників. Ідентифіковано сорти, що стабільно відтворюють високі рівні господарсько-цінних ознак. Виявлено розширення формотворчого процесу льону при використанні індукованого мутагенезу і доведено ефективність застосування мутантів в селекційних програмах. Отримано цінний селекційний матеріал методом міжвидової гібридизації. Встановлено особливості будови фотосинтетичного апарату зелених рослин та хлорофільних мутантів льону олійного. Отримано, описано прояв і встановлено особливості успадкування мутацій зміни забарвлення рослин льону і новим генам присвоєно відповідні назви та символи. Створено колекцію з тринадцяти хлорофілдефіцитних мутантних ліній. Сформовано колекцію з одинадцяти дикорослих видів льону та встановлено їхню селекційну цінність. Галузь – сільське господарство.

2. Object of study: parameters of the crop variety model, methods of creating source material, improvement of the breeding process, peculiarities of manifestation and inheritance of marker traits, expansion of flax genetic resources, breeding value of wild flax. Methods: general scientific, field, laboratory, biochemical, electrophoresis, genetic analysis, statistical. Results: seven high-yielding varieties of oil flax were created and entered into the State Register of Ukraine (Zolotistyj, Kivika, Vodograj, Svitlozir, Patriczij, Ogni Dneprogesa, Zaporozhskij bogatyr) for different uses and one variety of decorative flax (Vognik). At the National Center for Plant Genetic Resources of Ukraine seven samples of flax were registered as well as two collections of plant gene pool "Working trait collection of oil flax gene pool by productivity elements", which consists of 108 samples, and "Special trait collection of flax gene pool by protein markers", which has 22 samples. Three patents were introduced into the breeding process: a method for the electrophoretic distribution of storage proteins in flax seeds, a method for assessing and predicting plant productivity, a method for determining the morphology of the plastid apparatus of plants. Novelty: ways of increasing the efficiency of working with oil flax were determined. A model of a promising variety of oil flax for the Steppe of Ukraine was created from eleven integral indicators. Varieties were identified that consistently reproduce with high levels of economically valuable traits. Expansion of the form-forming process of flax under the use of induced mutagenesis was revealed and the effectiveness of the use of mutants in breeding programs was proved. A valuable breeding material was obtained by the method of interspecific hybridization. The structural traits of the photosynthetic apparatus of green plants and chlorophyll mutants of oil flax were established. Manifestation was obtained and described, and inheritance traits were established for color change mutations in flax plants and the appropriate names and symbols were assigned to new genes. A collection of thirteen chlorophyll-deficient mutant lines was created. A collection of eleven wild-growing flax species was formed and their breeding value was established. Field of use: agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лях Віктор Олександрович
2. Lyakh Viktor O.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лях Віктор Олександрович
2. Lyakh Viktor O.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Січкач Вячеслав Іванович
2. Sichkar Viacheslav I.

Кваліфікація: д. б. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирпа Микола Якович
2. Кугра Mykola Yakovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вировець В'ячеслав Гаврилович
2. Vyrovets Vyacheslav Gavrylovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черенков Анатолій Васильович
2. Cherenkov Anatoliy Vasyliovych;

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сатарова Тетяна Миколаївна
2. Satarova Tetyana Mykolaivna

Кваліфікація: д. б. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирпа Микола Якович
2. Кирпа Mykola Yakovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дзюбецький Борис Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дзюбецький Борис Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.